
Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype	Innsatsområder
Innsatsområder	-

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Skeivt arkiv og kompetansesenter
Mål for prosjektet	Vi søker om et treårig utviklingsprosjekt som kan legge grunnlaget for et permanent skeivt historisk arkiv og kompetansesenter i Norge. Bibliotekene kan spille en nøkkelrolle i synliggjøring og formidling av skeiv historie. Gjennom et slikt senter med fokus på samlingsbygging, kompetansebygging og formidling av skeiv historie vil Universitetsbiblioteket i Bergen bli et foregangsbibliotek i Norden.

Prosjektbeskrivelse

Kulturinstitusjonene har gjennom de siste tiårene lagt stadig større vekt på kulturelt mangfold og ivaretagelse av minoriteters kultur og historie. En rekke biblioteker, museer og arkiver har løftet fram historien både til de nasjonale minoritetene og til nye innvandrergupper. Den skeive historien – historien til det vi i dag kaller LHBT befolkningen – har til sammenligning fått minimalt med oppmerksomhet. Denne historien ønsker vi nå å løfte fram og synliggjøre. Slik ønsker vi å bidra til Nasjonalbibliotekets og forskningsbibliotekenes mål om å ta vare på hele bredden av kulturarven; om å være aktive og aktuelle samfunnsinstitusjoner, og ikke minst om å sikre at informasjon som er vitnesbyrd om norsk kultur og samfunn blir tatt vare på og gjort tilgjengelig.

Høsten 2013 fikk Universitetsbiblioteket i Bergen Karen-Christine Frieles store privatarkiv, et arkiv som dokumenterer over 50 års homoaktivisme i Norge. Dette arkivet er grunnsteinen i det vi ønsker skal bli et storstilt nasjonalt arkiv, bibliotek og kompetansesenter som skal samle inn, bevare og formidle skeiv historie i Norge. Arkivet vil kunne brukes av studenter, forskere, journalister, aktivister og den generelle allmennhet, og skal kunne presentere historisk materiale og stimulere til videre interesse for skeiv historie hos alle målgruppene. Arkivet vil formidle materiale som tradisjonelt har

vært oppbevart og formidlet via både biblioteker, arkiver og museer og vi vil derfor fokusere på samarbeid på tvers av disse sektorene.

I mange land spiller nå bibliotekene en viktig rolle i forhold til å bygge opp samlinger som belyser minoriteters kultur og historie. Treårige prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket vil være en viktig forutsetning for å kunne legge grunnlaget for et permanent skeivt historisk arkiv i Norge.

Prosjektet vil bestå av to hovedkomponenter:

- Samlingsbygging
 - Komplettering av biblioteksamlinger – både vår egen og nasjonalbibliotekets
 - Innsamling av skriftlig materiale
 - Innsamling av fotografier
 - Innsamling av videointervjuer/muntlig historie
- Formidling
 - Nettsider
 - Facebook, medieoppslag, kontakt med ulike brukergrupper bl.a. gjennom deltakelse på Skeive dager i Oslo og Bergen, ulike forskerkonferanser, samt ulike bibliotek-, arkiv- og museumssamlinger.

Samlingsbygging

Kilder til skeiv historie finnes allerede i noen grad ved eksisterende biblioteker, arkiver og museer. Det er imidlertid i liten grad identifisert og gjenfinnbart som dette. Vi ønsker å samarbeide med eksisterende institusjoner og være et ressursenter når det gjelder å identifisere og løfte fram denne typen materiale. Som et eksempel kan nevnes Lagertha Brochs dagbok og Ebbe Hertzbergs etterlatte papirer som finnes ved Nasjonalbibliotekets håndskriftsamling. Skeivt arkiv har tatt initiativ til at disse skal konserveres og digitaliseres. Gjennom våre nettsider vil vi peke til disse dokumentene som viktige kilder til kunnskap om norsk skeiv historie. Lignende initiativer og samarbeidsprosjekter kan løfte fram enkeltobjekter i ulike samlinger, men også resultere i større utstillinger og bidra til økt bevissthet om representasjon av mangfold i presentasjoner og selvfremstillinger.

Når vi nå så vidt har begynt å kartlegge materiale som bør være tilgjengelig via et slikt dokumentasjonssenter, så oppdager vi store huller i de norske biblioteksamlingene. Særlig gjelder dette de (overraskende) mange tidsskriftene som har blitt gitt ut på nasjonalt og lokalt nivå. Tidsskriftene er særdeles viktig historisk materiale, og vi vil arbeide for å komplettere den nasjonale samlingen best mulig. Vi har allerede fått inn en god del gaver til arkivet som også inneholder bøker og tidsskrifter. I den grad vi får inn flere eksemplarer av bøker/tidsskrifter har vi avtale inntaksavdelingen ved NB Mo i Rana at vi vil sende disse dit. Vi har tidligere vært i dialog med Nasjonalbibliotekets avdeling for IKT og digitalisering i Oslo angående digitalisering av historiske tidsskrifter. Rettighetsarbeidet har her vist seg svært krevende, og vi vil derfor i første omgang fokusere på å lage oversikt og skaffe papirkopier av det aktuelle materialet.

Det materialet som i dag finnes i privat eie vil primært være materiale fra de siste 100 år. I tillegg til bøker og tidsskrifter kan det f.eks. dreie seg om organisasjons-/aktivistmateriale, dagbøker, brev og fotografier. Vi har allerede fått inn en rekke privatarkiver, og vi har avtale om å få flere i nærmeste fremtid. Flere av disse privatarkivene vil være sentrale for å kunne forske på og skrive om den skeive historien i Norge. En viktig oppgave vil være å nå ut med informasjon om Skeivt arkiv til aktuelle eiere, og vise dem at skeiv historie nå blir tatt på alvor. Det arbeidet er vi i god gang med, både gjennom personlige henvendelser, gjennom nettsider/Facebook og gjennom medieoppslag (se vedlegg). Mye av kunnskapen om skeiv historie og skeive liv i Norge de siste 80 år finnes bare som muntlig historie. Derfor er det sentralt at et skeivt arkiv aktivt samler inn et bredt utvalg av video-/lydintervjuer for å komplettere og levendegjøre bildet av den nære skeive historien. Slik nyskapende materialinnsamling er viktig for de spesialsamlingene som vil fortsette å spille en sentral rolle som forskningsarkiver for nye generasjoner av forskere.

Formidling

En god nettside vil stå sentralt for Skeivt arkiv og dokumentasjonssenter. Her vil det stadig bli lagt ut nytt materiale, nye tekster og nye utstillinger. Det skal være lett for de ulike brukergruppene å orientere seg i det som eksisterer av materiale og kunnskap om norsk skeiv historie, både i våre egne og i andres samlinger. Nettsidene vi er i ferd med å etablere bygger på plattformen Drupal og forholder seg til og kommuniserer med andre plattformer og publiseringsverktøy som Bokhylla.no, Arkivportalen, Digitale fortellinger m.m. Gjennom dette prosjektet ønsker vi å være med å bygge videre på den kollektive kulturfaglige semantiske weben. Skeivt arkiv vil også være en del av den nasjonale forskningsstrukturen, og vil forvalte, tilrettelegge og formidle både forskningsmateriale og forskningsdata.

Innholdet på nettsidene vil i hovedsak være:

- Arkivkataloger og digitalisert arkivmateriale (fra våre egne og andres samlinger)
- Bibliografi. Vi vil begynne arbeidet med å utarbeide en bibliografi over skeiv historisk litteratur, etter modell av Nasjonalbibliotekets andre temabibliografier.
- Tidslinje. Denne skal strukturere høydepunkter fra samlingene og fra norsk skeiv historie langs en tidsakse.
- Skeive historier – allerede innsamlete og fremtidige (skriftlige og anonyme) bidrag fra enkeltpersoner som vil fortelle sin skeive historie
- Guide til video/lydintervjuer
- "Skeivopedia". Gjennom arbeidet med å ta vare på skeiv historie oppdager vi hvor fragmentert og flyktig kunnskapen på dette feltet er, og vi opplever at det haster med å få skrevet ned vesentlige opplysninger om vår nære fortid før den forsvinner. Vi ønsker derfor å bygge opp vår egen kvalitetssikrede Skeivopedia, en encyklopedi over norsk skeiv historie der det skal bli mulig å finne ut hvem for eksempel Lagertha Broch og Ebbe Hertzberg var, og hva for eksempel Supergutt (et anarkistisk, feministisk homsetidsskrift), Flammefronten (en lesbisk bilmekkegruppe på Kvinnehuset) eller Rosa Rebeller (en utagerende aktivistgruppe på 1990-tallet som modellerte seg selv etter amerikanske Act Up) var for noe.

Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn	Universitetsbiblioteket i Bergen
Organisasjonsnummer	983 455 476
Kontonummer	
Institusjonens leder	
Fornavn	Ane
Etternavn	Landøy
Telefon	
E-post	
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
Kontaktperson	
Fornavn	Runar
Etternavn	Jordåen
Telefon	55582525
E-post	runar.jordaen@ub.uib.no

Framdriftsplan

Prosjektet er	Treårig
---------------	---------

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Ferdigstille nettsider
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2015
Til dato	08.04.2015
Beskrivelse	Offisiell åpning av Skeivt arkivs nettportal
Aktivitetsperiode	
Fra dato	08.04.2015
Til dato	08.04.2015
Beskrivelse	Deltakelse og presentasjon av Skeivt arkiv på Regnebuedagene
Aktivitetsperiode	
Fra dato	31.05.2015
Til dato	08.06.2015
Beskrivelse	Deltakelse og presentasjon av Skeivt arkiv på Skeive dager
Aktivitetsperiode	
Fra dato	25.06.2015
Til dato	02.07.2015

Beskrivelse	Fortsette utviklingen av nettsider og registreringssystemer
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2015
Til dato	28.02.2018
Beskrivelse	Oppsøkende innsamling av tidsskrifter og bøker
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2015
Til dato	28.02.2018
Beskrivelse	Oppsøkende innsamling av arkivmateriale
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2015
Til dato	28.02.2018
Beskrivelse	Samle inn video-/lydintervjuer av eldre LHBT-personer
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2015
Til dato	28.02.2018

Beskrivelse	Dialog og samarbeid med andre institusjoner i kultursektoren
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.03.2015
----------	------------

Til dato	28.02.2018
----------	------------

Beskrivelse	Dialog og samarbeid med brukernære grupper og institusjoner
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.03.2015
----------	------------

Til dato	28.02.2018
----------	------------

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om
framdrifts-/aktivitetsplan

Budsjett

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	1 000 000
--------------------------------------	-----------

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
------------------------------	----

Navn	Bergen Offentlige Bibliotek
------	-----------------------------

Beskriv samarbeidet	Bergen Offentlige Bibliotek driver et forbilledlig publikumsarbeid og når ut til et stort publikum. Vi ønsker oss samarbeid om f.eks. foredragsserier, utstillinger og eventuelt filmfremvisninger. Biblioteksjef Leikny Haga Indergaard sitter i referansegruppen for Skeivt arkiv.
Navn	Fylkesarkivet i Hordaland
Beskriv samarbeidet	Fylkesarkivet i Hordaland vil være en viktig samtalepartner og rådgiver for oss. De har en veiledende funksjon i forhold til arkiver i fylket, og de oppbevarer også selv materiale som omhandler skeiv historie. Fylkesarkivar Anne Aune sitter i referansegruppen for prosjektet Skeivt arkiv.
Navn	AHKR, Universitetet i Bergen
Beskriv samarbeidet	Vi har særlig god kontakt med det historiske og det kulturvitenskapelige fagmiljøet ved AHKR (Institutt for arkeologi, historie, kulturvitenskap og religionsvitenskap), og en rekke av de vitenskapelige ansatte har allerede vært involvert i diskusjoner og forarbeid vedrørende Skeivt arkiv. Forskere vil være en viktig brukergruppe for oss og førsteamanuensis i kulturvitenskap, Tone Hellesund, vil være leder for referansegruppen for Skeivt arkiv.
Navn	LLH
Beskriv samarbeidet	For et minoritetsarkiv som Skeivt arkiv er det absolutt nødvendig å ha samarbeid med og tillit i de miljøene som både kan tenkes å bidra med materiale til arkivet og som også vil være brukere av arkivet. LLH (Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) er den største skeive organisasjonen i Norge, og leder Bård Nylund sitter i referansegruppen for prosjektet.

Navn	LHBT-senteret
Beskriv samarbeidet	LHBT-senteret har et særlig ansvar for å jobbe med LHBT-problematikk i forhold til levekår, men har også generell bred kompetanse i forhold til skeiv tematikk. Sosialantropolog Hans Wiggo Kristiansen sitter i referansegruppen for prosjektet, og han er også en av personene i Norge med best kunnskaper om den nære homohistorien.
Navn	Norsk Folkemuseum
Beskriv samarbeidet	Slik vi ser for oss Skeivt arkiv vil det berøre problemstillinger både fra bibliotek-, arkiv- og museumsverdenen. Norsk Folkemuseum har tidligere sagt seg villig til å ta imot gjenstander som forteller om norsk homohistorie og konservator Leif Pareli har ledet dette arbeidet. Pareli sitter i referansegruppen for Skeivt arkiv.
Navn	Bergen byarkiv
Beskriv samarbeidet	Avdelingsleder Terje Haram har bred arkivfaglig bakgrunn og vil tilføre prosjektet Skeivt arkiv mye viktig kompetanse i forhold til drifting av privatarkiver, økonomiberegning og oppbevaringslogistikk. Haram sitter i referansegruppen.
Navn	Nasjonalbiblioteket

Beskriv samarbeidet

Vi ønsker oss et tett samarbeid med Nasjonalbiblioteket der det er relevant. Både i forhold til bøker og tidsskrifter er vi svært interesserte i å lenke opp til Nasjonalbibliotekets digitaliserte utgaver. Vi har tidligere vært i kontakt med leder for avdeling for Digital bibliotekutvikling, Svein Arne Solbakk, angående digitalisering av homotidsskrifter, og har avtale med NB om at de skal digitalisere hvis vi kan skaffe rettigheter. Rettighetsproblematikken har imidlertid vist seg å være enda vanskeligere enn forutsett. Vi vil derfor i første omgang arbeide for å komplettere papirsamlingene både lokalt og nasjonalt. Særlig når det gjelder tidsskriftene er det store huller i den nasjonale samlingen. Etter avtale med Tone Juliussen ved Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana, vil vi sende eventuelle ekstraeksemplarer dit, slik at vi sikrer en mest mulig komplett samling på nasjonalt nivå.

Vedlegg

Vedlegg